

Stanowisko w sprawie poparcia starań Światowego Kongresu Kresowian o nadanie nazwy Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach imieniem Wojciecha Kilara

Rada Powiatu w Tarnowskich Górach popiera starania Światowego Kongresu Kresowian o nadanie nazwy Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach imieniem Wojciecha Kilara.

Ślązak ze Lwowa ale Ślązak – tak mówił o sobie Wojciech Kilar, jeden z największych polskich kompozytorów współczesnych. Swe życie związał ze Śląskiem, szczególnie z Katowicami, urodził się zaś 17 lipca 1932 roku we Lwowie.

Po przymusowym wysiedleniu Polaków ze Lwowa w 1944 roku przez krótki czas mieszkał w Rzeszowie, gdzie nawiązał kontakt z doskonałym, jak sam powiedział, muzykiem, pianistą i jednocześnie wspaniałym człowiekiem, profesorem Kazimierzem Mirskim. W Rzeszowie także odniósł jako piętnastolatek pierwszy sukces kompozytorski, otrzymując za własne wykonanie Dwóch miniaturowych dzieł drugą nagrodę na Konkursie Młodych Talentów.

Kolejne lata spędził w Krakowie, mieszkając u państwa Riegerów, gdzie w pełni chłonął atmosferę miasta. Będąc w Krakowie uczył się gry na fortepianie u Marii Bilińskiej-Riegerowej oraz pobierał prywatne lekcje harmonii u Artura Malawskiego.

W 1948 roku wyjechał do Katowic. Tam ukończył średnią szkołę muzyczną w klasie Władysławy Markiewiczówny oraz Państwową Wyższą Szkołę Muzyczną Bolesława Woytowicza (fortepian i kompozycja). Ukończywszy studia z wyróżnieniem został asystentem B. Woytowicza w krakowskiej PWSM (1955). W tym samym roku został laureatem drugiej nagrody za Małą uwerturę na orkiestrę symfoniczną na Konkursie Utworów Symfonicznych w ramach V Festiwalu Młodzieży w Warszawie. Mała uwertura była pierwszym utworem Wojciecha Kilara wydanym przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne.

Będąc na studiach kompozytor poznał swoją przyszłą żonę. W latach 1959-60 jako stypendysta rządu francuskiego kształcił się w Paryżu u Nadii Boulanger. Wkrótce za swój utwór – Oda Bela Bartók in memoriam otrzymał nagrodę im. Lili Boulanger w Bostonie. Ten, wydany w 1960 roku przez PWM jako drugi znaczący utwór kompozytora, zamyka „okres neoklasyczny” w twórczości Wojciecha Kilara. Kolejne dzieła kompozytora, takie jak Riff 62, Générique, Diphongos, Springfield Sonet, czy Upstairs -Downstairs pozwoliły uznać go za czołowego przedstawiciela polskiej awangardy muzycznej. Nastąpił okres w twórczości, który Antonina Machowska określiła jako okres „konstruktywizmu sonorystycznego” (Encyklopedia Muzyczna PWM). Krytyka przyjęła go niezwykle entuzjastycznie. Ostatnim utworem sonorystycznym Wojciecha Kilara była Przygrywka i kolęda na 4 oboje i orkiestrę smyczkową (1972). Wkrótce kompozytor uprościł swój język muzyczny, zaczął tworzyć dzieła inspirowane folklorem podhalańskim, które stały się przebojami sal koncertowych całego świata, niemal zawsze wywołując entuzjazm publiczności (Kzesany, Kościelec, Siwa mgła, Orawa).

Zwrócił się także w sposób szczególny ku twórczości sakralnej. Wyrazem jego głębokiej religijności stały się takie dzieła, jak m.in. Bogurodzica, Angelus, czy Victoria. O ich powstawaniu kompozytor powiedział: Wydaje mi się, że utwory mające związek z religią komponowałem z bardzo osobistej potrzeby, związanej zresztą z okolicznościami. Sprawy religijne spletały się w jakiś sposób ze sprawami narodowymi, a także z pewnymi przemianami mojego warsztatu. Nie jestem natomiast kompozytorem, który ma na swoim koncie pełen zestaw utworów religijnych – requiem, pasję, magnificat, msze na różne okazje, nieszpory.

Wojciech Kilar jest ponadto jednym z najwybitniejszych kompozytorów muzyki filmowej. Napisał muzykę do ponad 160 filmów. Współpracował z wieloma reżyserami, m.in. z Andrzejem Wajdą, Kazimierzem Kutzem, Krzysztofem Zanussi, Krzysztofem Kieślowskim, Romanem Polańskim. Światową sławę przyniosła mu napisana w roku 1992 muzyka do filmu Dracula w reżyserii Francisa Forda Coppola.

Kolejne lata przyniosły takie dzieła, jak Sinfonia de motu dedykowana Fizykom Polskim, September Symphony, Symfonia Adwentowa, Veni Creator, Magnificat, Hymn paschalny i wiele innych. Kompozytor zdradzał w nich wyraźną dążność do uproszczenia języka muzycznego, stosuje charakterystyczną dla siebie repetytywność motywów i fraz muzycznych oraz długie płaszczyzny

harmoniczno-fakturalne. Jednym z ostatnich dzieł kompozytora był II Koncert fortepianowy, którego zakończone wielkim sukcesem prawykonanie miało miejsce 14 października 2011 w Katowicach.

W 1999 roku otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu Opolskiego. W 2002 roku otrzymał Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, a w 2008 roku – Krzyż Wielki Orderu Odrodzenia Polski. W marcu 2007 roku został odznaczony przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie medalem „Fides et Ratio”, zaś w 2009 roku – nagrodę Totus, przyznaną przez Fundację Konferencji Episkopatu Polski. W 2012 roku otrzymał Złotego Fryderyka za całokształt twórczości. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień.

Wojciech Kilar zmarł 29 grudnia 2013 roku w Katowicach.

UZASADNIENIE

Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice w Pyrzowicach jest jednym z nielicznych portów lotniczych nie posiadający nadanego imienia. Obecnie trwają przygotowania do nadania mu imienia sławnego na świecie ślązaka – Wojciecha Kilara. Mając na uwadze fakt, że port położony jest na terenie powiatu tarnogórskiego zasadnym jest poparcie przez Radę Powiatu działań zmierzających do nadania imienia tak znamienitej osoby.